

Riigi teaduspreemiate komisjon kinnitas

2010. aasta teaduspreemiate kandidaadid

Kahe 600 000 krooni suuruse preemia kandidaatideks pikaajalise tulemusliku teadus- ja arendustöö eest (nn. "elutööpreemia") kinnitati **Vladimir Hižnjakov, Arvo Krikmann, Marika Mikelsaar, Arvo Ots, Raimo Pullat, Loit Reintam, Enn Tarvel** ja **Harald Tikk**.

Aastapreemiatele (á 300 000 krooni) kandideerivad kaheksas teadusvaldkonnas järgmised tööd:

Täppisteadused

Andres Kuusk (kollektiivi juht), **Mait Lang, Joel Kuusk** – Järvelja andmebaas rahvusvaheliseks metsade kiirguslevimudelite valideerimiseks;

Eve Oja – Operaatorite ruumide struktuur ja aproksimatsiooniomadused;

Hannes Tammet – Atmosfääri aerosooli ja aeroioonide tekkeprotsesside ja evolutsiooni uurimine, aeroioonide liikuvusspektromeetria meetodite ja aparatuuri arendamine;

Tarmo Uustalu – Programmismantikate ja –loogikate matemaatiline struktureerimine;

Keemia ja molekulaarbioloogia

Ilmar Koppel, Ivo Leito – „Kasvupiiride” murdmine superhapete ja superaluste keemias;

Maris Laan – Inimese polügeenseid komplekstunnuseid reguleerivad genoomilõigud;

Peep Palumaa – Tsingi ja vase rakulised funktsioonid ning roll Alzheimeri tõve patoloogias;

Tehnikateadused

Rein Kuusik (kollektiivi juht), **Andres Trikkel, Tiit Kaljuvee** – Uurimusi happeliste gaaside emissiooni piiramiseks energeetikas;

Mart Min – Dünaamiliste objektide impedants-spektroskoopia;

Tarmo Soomere – Läänemere lainekliima Eesti ranniku kontekstis;

Arstiteadus

Toivo Jürimäe – Rasvade ainevahetuse markerid ja kehaline aktiivsus;

Irja Lutsar – Infektsioonide käsitus omandatud immuunpuudulikkusega isikutel;

Airi Värnik – Suitsidaalse käitumise ja vaimse tervise preventatsioon, riskitegurid ja sekkumise strateegiate efektiivsus, suitsiidide epidemioloogia, seosed sotsiaa-majanduslike ja ühiskondlike protsessidega;

Geo- ja bioteadused

Anne Kahru – Nanoosakeste ökotoksikoloogia;

Hannes Kollist (kollektiivi juht), **Heino Moldau, Triin Vahisalu** – Taimede stressitaluvus;

Ülo Niinemets – Taimede stressibioloogia;

Tiina Nõges – Euroopa ja Eesti järvede ökosüsteemi talitlemine ning toiteainetekoormuse ja kliima mõju sellele; Springeri ajakirja erinumbri „Euroopa suurjärved. Ökosüsteemi muutused ja selle ökoloogiline ja sotsiaalmajanduslik mõju” toimetamine;

Ülo Suursaar – Tuulekliima muutuste mõju veetaseme-, hoovuste- ja lainerežiimile ning mererandadele;

Olev Vinn – Lubiskeletti moodustavate anneliidide biomineralisatsiooni evolutsiooniline ja ökoloogiline tähendus;

Põllumajandusteadused

Katrin Kotkas, Viive Rosenberg – Somaklonaalsed variatsioonid kartuli meristeemkultuuris, nende agronoomilised omadused ja rakendusvõimalused;

Tõnu Püssa – Taimsed toidulisandid ja nende antioksüdantne toime loomsetes toitudes ning monograafia „Principles of Food Toxicology”;

Sotsiaalteadused

Ruth Alas – Organisatsiooniliste muudatuste läbiviimine muutavas majanduskeskkonnas;

Rainer Kattel, Jan A. Kregel, Erik S. Reinert – Arenguökonomika ühe rajaja Ragnar Nurkse (1907-1959) teaduslikust pärandist ja tema kohast maailma majandusmõtte arengus;

Eve Kikas – Individuaalsete ja kasvatusena seotud tegurite osa laste arengus ja õppimises. Erivajadustega laste hindamine ning nende arengu toetamine;

Anu Realo – Isiksus ja stereotüübid kultuuridevahelises perspektiivis;

Ellu Saar – Sotsiaalne stratifikatsioon ja põlvkondade elutee kujunemine, sotsiaalne mobiilsus ajaloolises ja eluloolises ajas institutsioonide poolt hierarhiliselt struktureeritud sotsiaalses ruumis;

Paul Varul (kollektiivi juht), **Irene Kull, Villu Kõve, Martin Käerdi** – Võlaõigusseaduse teaduslikud kommentaarid (2006-2009);

Humanitaarteadused

Irina Belobrovtseva, Svetlana Kuljus – monograafiad „Mihhail Bulgakovi romaani „Meister ja Margarita”. Kommentaarid”, „Roman M.Bulgakova „Master i Margarita”. Kommentarij” Tallinn, 2006, „Roman M.Bulgakova „Master i Margarita”. Kommentarij” Moskva, 2007;

Valter Lang – Eesti ja Baltimaade pronksiaega ja vanemat rauaaega käsitlev uurimus;

Margit Langemets (kollektiivi juht), **Mai Tiits, Tiia Valdre, Leidi Veskis, Ülle Viks, Piret Voll** – Eesti keele seletav sõnaraamat.